

Nyt fra nationalparken

Kære læser

Tiden flyver afsted, og det samme gør fuglene. Vi er så heldige, at de mellemlander hos os, og lige nu er der fugle så langt øjet rækker. I denne nyhedsmail vil vi naturligvis fortælle om fugle, om hvad der er sket, og hvad der kommer til at ske, så du kan føle dig opdateret på Vadehavet. Og så kan vi med glæde fortælle, at det ikke kun er fuglene, der er i luften - vores mobile infosted er nu færdigt og er på vej ud til vores partnere - så glæd dig til at se den fine mobile udstilling langs Vadehavets kyst.

Med ønsket om rigtig god læselyst dejlige oplevelser ved Vadehavet - de bedste hilsner fra sekretariatet.

Vi er på vej til dig...

Nationalparken har åbnet en række infosteder i løbet af sommeren, og nu tager vi endnu et i brug. Det er vores fine mobile infosted, som kommer rundt i hele nationalparken. Vores partnere og arrangører af events vil kunne låne det mobile infosted i kortere eller længere tid.

Infostedet er beklædt med smukke fotos af Vadehavets meget forskellige natur, og indeni bliver du inspireret til at komme ud og opleve en bred vifte af natur- og kulturoplevelser i hele nationalparken. Du får også gode råd om, hvordan du er den bedste gæst ude i naturen - det er jo godt for os alle at vide, men ikke mindst hvis man er turist og måske ikke så rutineret i at færdes i naturen.

Teksterne er på dansk, engelsk og tysk, så de fleste kan få glæde af infostedet, og vil man vide mere, står der skattekister i vognen, som er fyldt med magasiner, foldere, bestemmelsesark og meget mere. Det fine lille mobile infosted er nemt at manøvrere rundt med og få plads til - så tøv ikke med at kontakte os for at låne det.

[Infostedet](#) er støttet af LAG Haderslev-Tønder og Nordea-Fonden.

Officeren og den franske studine

Det lyder måske som en romantisk historie - men det er det ikke. Det er derimod en fantastisk fortælling om to engagerede mennesker, som holder øje med nogle helt særlige fugle i Nationalpark Vadehavet. Cloë Balson, som er en fransk studine på internship hos Aarhus Universitet, og Ulf Berthelsen, som er pensioneret orlogskaptajn, besøgte i sidste uge Rømø, hvor de sammen fulgte op på sommerens arbejde med at forvalte og beskytte de [sårbare, jordrugende strandfugle](#) i nationalparken.

De havde i denne omgang et særligt blik rettet på dværgterne, som her før deres afrejse til de vestafrikanske overvintringsområder samles nogle udvalgte steder på vadehavskysten. Ulf, der i øvrigt er 'danmarksmester' i dværgterne, ville gerne slutte sæsonen af med at aflæse så mange ringmærkede individer som muligt for at få understøttet antagelsen om, at Vadehavet er en vigtig fødesøgningsplads for dem inden afrejsen mod syd.

Nationalparkens Kystfugleprojekt har i år - ud over det gode samarbejde med mange lokale ildsjæle - været begunstiget af at hele to studerende har tilbragt sommeren på Rømø med at samle viden ind om de ynglende fugle i og uden for de såkaldte rævesikre udhegninger, idet Cloë under hele forløbet har arbejdet sammen med Isabel Hunter, som stiler mod en bachelorgrad på Aarhus Universitet. Mere viden følger helt sikkert fra dén kant!

Nationalparken er med på Tønder Festival

Efter at have ligget stille i to år pga. corona holdes der igen Tønder Festival i år. Det er som altid den sidste weekend i august, og Nationalpark Vadehavet er igen en aktiv part af den internationalt anerkendte folk-roots festival i marskens hovedstad.

Festivalens centrale område hedder Vadehavsområdet – og med god grund: Her sørger tonsvis af Rømmø-sand, faskiner, fyrtårn, fiskekutter, sejl-koste m.m. for en helt særlig vadehavsstemning. Som en del af området har vi Vadehavsteltet, hvor Nationalpark Vadehavet i samarbejde med Tøndermarsk Initiativet og Destination Sønderjylland står bag en lang række events og arrangementer, som sætter fokus på nationalparken, Vadehavet og marsken.

Budskabet er, at vi nærmest lige på den anden side af festivalhegnet har et fantastisk område med enestående natur og kultur, som de mange tusinde gæster bør komme ud at opleve. Om ikke i festival-weekenden - hvor den jo mest står på musik - så en anden god gang.

Se udførligt program over vore aktiviteter på nationalparkvadehavet.dk. Og hvis du er til Tønder Festival, så kig forbi Vadehavsteltet - der sker helt sikkert noget...

På billedet er det Jens fra nationalparksekretariatet, som er i gang med at gøre Vadehavsteltet klar.

Sommerfuglejagt i nationalparken

Som de fleste nok har bemærket, så er sensommeren i særlig grad sommerfugletid, og i mange naturtyper ser vi lige nu de flagrende skønheder i stort tal. Det er også nu, at vore klitheder og klitsumpe lyser smukt op med kløkkelyngens og hedelyngens fine rosa og lilla farver. Men ser man godt efter – især i de fugtige lavninger på heden – så er der også en lille smule blå, for det er lige nu, at den smukke Kløkke-ensian blomstrer. Og zoomer man helt ind på de smukke, blå blomster, så kan man være heldig at opdage nogle små, hvide prikker på dem. Det er æg af den sjældne [ensian-blåfugl](#), som for et par uger siden var flyvende og sørgede for artens bestånd.

Æggene er beviset på, at sommerfuglen er der, og at den forsøger at formere sig i et område, og derfor er det at tælle æg på ensian-planter en god genvej til at vurdere bestandene af Ensian-blåfuglen i de egnede levesteder for arten. Det er baggrunden for, at man visse steder i Marbæk Plantage, på Fanø, på Rømø og ved Hjørpsted i sidste uge kunne opleve Emil Bjerregaard og Torben Evald fra Butterfly Conservation fare rundt og lede efter ensian-planter med blåfugleæg på. Det skete som et led i opdatereingen af vores viden om ensian-blåfuglen i Nationalpark Vadehavet.

450 unge fik Vadehavet ind med humor

Vadehavet er enestående natur. Men det kan også være fis og ballade med appel til unge. Ca. 400 elever på skoler og ungdomsuddannelser fik i hvert fald en ordentlig og sjov én på opleveren, da de midt i august var til vadehavsrevyen 'RAV I DEN - en sælironisk oplevelse om Vadehavet'.

De unge går på skoler/ungdomsuddannelser i de fire vadehavskommuner: Esbjerg Gymnasium, Fanø Skole (udskoling), Øse efterskole, Tønder Gymnasium og FGU Tønder, og gennem deres skole blev de inviteret til en gratis revy, som bød på såvel grin med som læring om Vadehavet.

Ud over skoleforestillingerne leverede det unge revy-hold også fem offentlige forestillinger for et lidt ældre publikum - og også disse forestillinger vakte stor jubel og moro hos publikum.

Det unge revyhold (med rødder i Spark mig i Revyen fra Esbjerg) bestod af: Frederik T. Knudsen, Freja Meng Birgertoft, Signe Malene Rasmussen, Daniel Lassen, Mads P. Gregersen, Emil Brinch, Jakob Jakobsen og Nana Oline. Revyen blev til med støtte fra Hvidbjerg Strand, Esbjerg Kulturelle Ungdomsfond, Esbjerg Fonden, Fanø, Varde, Esbjerg kommuner, Kulturelt Forum i Tønder kommune og Nationalpark Vadehavet.

PS. Hvis du missede [revyen](#) og tilfældigvis skal på Tønder Festival, kan du opleve udvalgte numre i Vadehavsteltet lørdag og søndag eftermiddag.

Konge- og nationalparkskibet på Rømø

Hele Tønder Kommune var i festtøj på lørdag 6. august, da dronning Margrethe gæstede kommunen på officielt besøg. Det omfattende program i Tønder, Højer og Skærbæk indebar bl.a., at dronningen besøgte to nationalpark-partnere, Højer Mølle (Museum Sønderjylland) og Marsk Tower i Skærbæk. Efter turen op i udsigtstårnet, hvor et lokalt kor bl.a. underholdt med Jens Rosendal-sange, blev dronningen sidst på eftermiddagen kørt til Havneby på Rømø, hvor kongeskibet Dannebrog lå for anker.

Ved ankomsten blev dronningen modtaget af 23 rømsere klædt i traditionelle Rømø-dragter - til dronningens store fornøjelse, for sådan en dragt ejer hun nemlig selv.

Flere tusinde mennesker lagde i løbet af dagen vejen forbi havnen for at [se kongeskibet](#), og mange fandt også vej til nationalparkens skib 'Vadehavet', som de skibsfrivillige i dagens anledning havde sejlet den lange tur fra Esbjerg til Havneby. Ombord fik de rundvisning på skibet og kunne se den fine udstilling om Vadehavet og nationalparken under dæk.

Nationalparkskibet havde fået kajplads lige over for kongeskibet, så som bonus fik de besøgende en første klasses udsigt til Dannebrog.

Stor projektansøgning sendt til Interreg

Sammen med en række danske og tyske partnere har Nationalpark Vadehavet indsendt en ansøgning til [Interreg](#) 6a-programmet på et treårigt projekt. Det har arbejdstitlen VaBene, som står for 'Visitor activation to Benefit nature and environment'. Nationalpark Vadehavet har trukket ansøgningsarbejdet med god hjælp fra Winnie Abildgaard, og vi bliver projektansvarlig - hvis vi får pengene.

Projektets strategi følger en omskrivning af et kendt slogan "Spørg ikke, hvad naturen kan gøre for turismen – spørg hvad turismen og turisterne kan gøre for naturen og de lokale områder", og der vil være 5 indsatsområder:

- Projektledelse og projektkommunikation
- Udvikling af bæredygtige turisme tilbud der gavner naturen og området
- Kompetenceudvikling af guider og naturvejledere til at forøge bæredygtigheden og god adfærd for natur, klima og miljø
- Genstart og udvikling af partnerprogrammer
- Udvikling og digitalisering af oplevelsestilbud.

Vi vil tage mere aktivt fat i vores mange gode partnere, når vi ved, om vi har pengene, dvs. vi kan starte i 2023. Budgettet er på 13,5 mio. kr. hvor EU kommer med 65 procent og partnerne med 35 procent.

Der er tre tyske partnere, WWF, Nationalpark Vadehavet Slesvig-Holsten og Nordsee Tourismus, samt en række netværkspartnere: de tre destinationselskaber i vadehavsområdet, Dansk Kyst- og NaturTurisme, VisitDenmark, Nationalpark Thy m.fl.

Vil du høre mere om projektet, så kontakt nationalparkchef Peter Saabye Simonsen.

Vi søger en ny kollega til sekretariatet

Hvis du gerne vil medvirke aktivt til udviklingen af Danmarks internationale nationalpark, så er muligheden der nu. Nationalpark Vadehavet søger nemlig en ny medarbejder til nationalparkens sekretariat.

Vi er ude efter en selvstændig og ansvarsfuld kollega, som skal være ansvarlig for vores partnerprogram og for bæredygtig turismeudvikling i samarbejde med vores samarbejdspartnere i ind- og udland. Vedkommende vil blive en del af en lille tæt sammenknyttet enhed og kommer til at stå for udvikling af partnerprogram, erhvervs- og turismeudvikling samt konkrete aktiviteter. Der er tale om en fuldtidsstilling med bred indsats over for flere målgrupper og med lokale og internationale opgaver.

Ansøgningsfrist den 31. august 2022 kl. 12.00, og stillingsopslaget kan læses på: www.nationalparkvadehavet.dk og www.mim.dk.

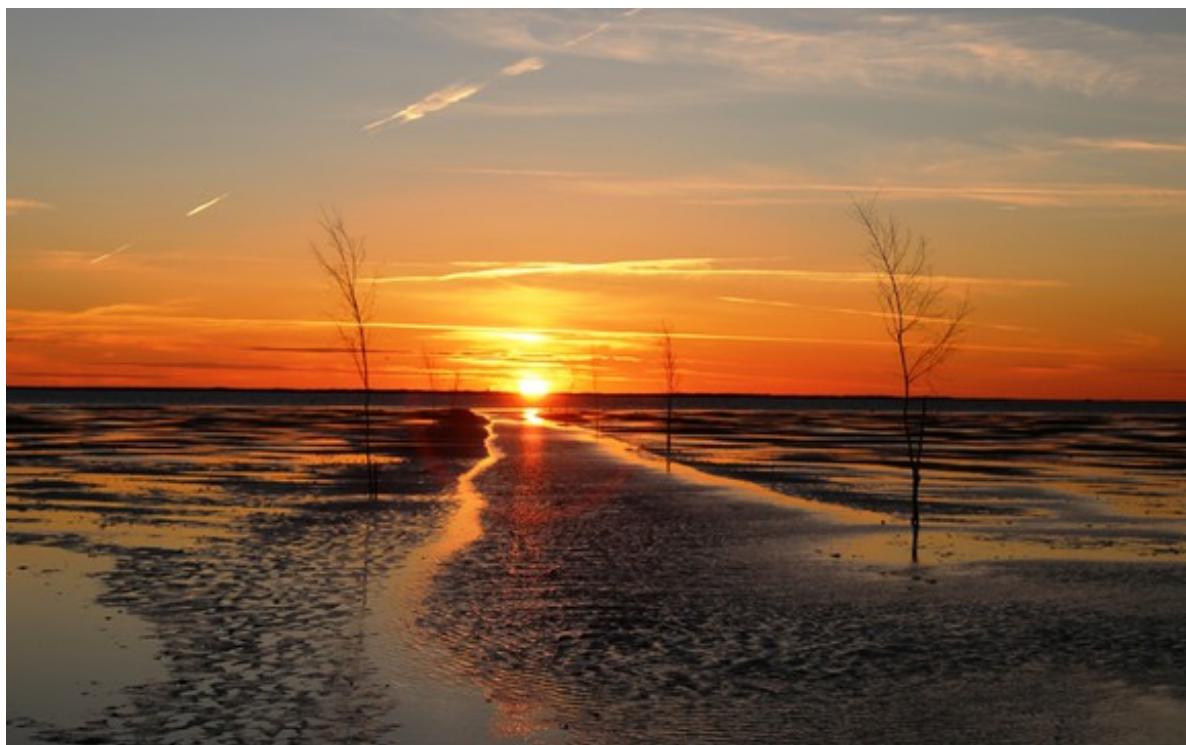

Få svar om bæredygtig turismeudvikling

Bæredygtig turismeudvikling - hvad betyder det egentligt? Hvorfor er det vigtigt? Og hvordan kan virksomheder arbejde med det og deres sociale, økonomiske og miljømæssige indvirkning?

Det er de tre nøglespørgsmål, som den nye hjemmeside "[TENS](#)" (turisme, virksomheder og bæredygtighed) giver svar på. Du kan få svar på: Hvorfor skal en lille virksomhed være mere bæredygtig? Hvad er bæredygtig udvikling, bæredygtighed og en bæredygtig virksomhed? Hvordan kan virksomheder forbedre resultaterne for både sociale, økonomiske og miljømæssige aspekter?

Initiativet er udviklet af Norwegian University of Science and Technology (NTNU) og University of Groningen - Campus Fryslân under Interreg project PROWAD Link, som Nationalpark Vadehavet deltager i sammen med en række partnere fra andre Nordsø-lande.

Det sker i Nationalpark Vadehavet i 2022

- 25. til 28. august - [Tønder Festival](#)
- 25. august - Det mobile infosted besøger [Tønder Festival](#)
- 28. august - Giv naturen en hånd med [Myrthue og Danmarks Naturfredningsforening](#)
- 29. august - Det mobile infosted står ved [Ribe Camping](#)
- 31. august - [Aftentur i Vadehavets Verdensarv - mellem Esbjerg og Fangø](#)
- 5. september - [Nationalparkskipet](#) sejler med gymnasieelever
- 5. september - Det mobile infosted står ved [Restaurant Kammersluen](#)
- 8. september - Myrthue laver [grøn bålmad med teens-familier](#)
- 10. september - Oplev hverdagen i [Jernalderlandsbyen](#)
- 20. september - [Nationalparkskipet](#) sejler med skoleelever

Guidede ture og arrangementer i [de kommende måneder](#) kan du blandt andet finde på vores hjemmeside.

Vidste du at:

- du kan finde alle [Myrthues arrangementer på deres hjemmeside?](#)
- du kan finde [spændende opgaver og sjove aktiviteter om fuglene](#) langs Vadehavet med Mit Vadehav?
- du kan komme på guidede ture og [se trækfugle med vores partnere?](#)
- Vadehavet rummer [et helt hav af oplevelser?](#)

Fotos: Islandske ryer: John Frikke; Mobilt infosted: Alette Houman; Studiner: John Frikke; Vadehavsteltet: Signe Visbech Pedersen; Sommerfuglejagt: John Frikke; Vadehavsrevy: Ebbe Salomonsen; Kongeskibet: Jens L Hansen; Ny medarbejder (partnerdag): Jens L Hansen; TENS: Thomas H Christensen; Mandø Ebbevej: Torben Hestehave; Mennesker på Mandø Ebbevej: Torben Hestehave

Nationalpark Vadehavet opbevarer din mailadresse til brug for udsendelse af nyhedsbrev og den bliver hverken videregivet til andre eller brugt til andre formål.

[Læs mere om Nationalparkens persondatapolitik](#) · [Klik her for at framelde dig](#)